

J 15,12-20.26-16,1

„To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám přikazuji. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co činí jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, neboť jsem vám dal poznat všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo; a Otec vám dá, oč byste ho prosili v mém jménu. To vám přikazuji, abyste jeden druhého milovali. Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. Vzpomeňte si na slovo, které jsem vám řekl: Sluha není nad svého pána. Jestliže pronásledovali mne, i vás budou pronásledovat – jestliže mé slovo zachovali, i vaše zachovají. ...

Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví. Také vy vydávejte svědectví, neboť jste se mnou od začátku. To jsem vám pověděl, abyste se nedali svést.

Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele... Na kolik pomníků padlých na Ukrajině by se tento starověký výrok hodilo napsat? Kolika násilně zmařeným životům může dnes dodat alespoň nějaký smysl, důstojnou památku? On to totiž je výrok, který se ve starověku tesal na pomníky těch, kdo padli a obětovali se za své přátele a spolubojovníky. *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.* Na kolik náhrobků to bude potřeba ještě napsat?...

Dnes nám ta slova pronáší Ježíš – a říká je nám jako těm, kdo s očekáváním a zaujetím sledují jeho příběh - nebo chodí přijímat lámaný chléb jeho seberozdávající lásky, pít z kalicha jeho odpuštění a naděje - nebo byli či budou pokřtěni, na znamení, že patří k těm, kdo sílu jeho příběhu a jeho seberozdávající lásky smějí s důvěrou čerpat.

Sám Ježíš **to říká učedníkům během večeře**, v uzavřeném, důvěrně sdíleném prostoru. VENKU, za zdmi toho večeřadla je tma. Tma, do níž zmizel zrádce Jidáš. Nepřátelské neznámo, kde se začínají spřádat plány, jak Ježíše násilím odstranit, jak ho vymazat z mapy Božích tras v tomto světě. Ale tady UVNITŘ, tady je důvěrné útulno a bezpečno. Tak jak kolem Ježíšových slov a příběhů má čas od času být. Můžeš si tu srovnat myšlenky – a na chvíli zapomenout na ten svět venku za zdí. (Pravda jen na chvíli, protože ten svět za zdí Ježíš sám za chvíli připomene!) A do toho důvěrně bezpečného prostoru hostiny, která to vše propojuje, zní NÁM i učedníkům Ježíšovo: *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. A VY, vy jste moji přátelé.*

Mít lásku, to podle Ježíše znamená položit život za přátele. Takhle **ted', tady**, v tomhle večeřadle, v tomhle shromáždění **dává smysl tomu, co na něj přichystali tam venku. Není větší lásky než je ta, která dává život za druhé.** VENKU nachystali spiknutí, podplatili zrádce, ozbrojili lůzu i

vojáky. Chystá se vítězné tažení proti pravdě a lásce a proti tomu, který pravdu a lásku tak zvláštním, silným, jedinečným způsobem ztělesňuje. Ježíš to, TADY UVNITŘ, ví. A proti té hrubé síle propagandy, nepřátelských střel, proti zradě nejbližších staví sílu lásky, lásky, která je ochotná k oběti. *Miloval své, a právě v tom finále lásku prokázal* (J 13,1), otevírá evangelista celou tu dlouhou scénu ve večeřadle, scénu, kde se moc nejí, ale kde Ježíš káže, vyučuje a rozmlouvá. Celých pět kapitol. A právě v té naší Ježíš tu lásku vysvětluje – a obdarovává jí své učedníky: Takhle dávám smysl tomu, co na mne nachystali tam venku.

A VÁS pasuji – na přátele. Na přátele, s nimiž u tohoto stolu sdílím svou lásku, a když vás takto nazývám, tak jimi jste.

Ať už tu moji cestu sdílíte a následujete s porozuměním jako cestu pravdy a života, nebo nad ní máte otazníky, či zvedáte obočí, nerozumíte jí, nebo jste se s ní nedokázali srovnat. **Takhle nás Ježíš nazývá** – přáteli. A nazývá tak **všechny přítomné**, včetně učedníka Petra, jemuž se pak při následování zatčeného Ježíše vytratí odvaha i smysl toho všeho, a třikrát zapře.

Jako kdo nás Ježíš prohlašuji za své přátele? Nejen jako jeden z mnoha bojovníků za spravedlivou věc, ale **jako pravý vinný kmen**, jako jedinečně ušlechtilá odrůda nebeského vinaře. *Já jsem vinný kmen – a vy ratolesti*, řekl těsně předtím, než nás pasoval na přátele. Jste ti, do jejichž žití proudí síla jeho oběti z lásky. A jste těmi, kdo této lásce – a pravdě této lásky **rozumějí**. Nejste žáčci, kteří se nabíflují nadiktované poučky, ani podřízení, kteří pro formu dodržují předepsaná pravidla, jste přátelé. Nejste otrocky poslušní vykonavatelé rozkazů svých velitelů, jste přátelé. Přátelé, kteří pravdě této lásky **rozumějí – a berou ji za svou**. Rozumějí, oč běží, když říkám *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele*.

Nebudu vás tedy cvičit v bojových uměních, ale chci vám, tady a teď, otevřít oči a srdce pro sílu lásky, pro smysl oběti, pro solidaritu, která se cele, bez výhrad staví za druhé. To je smysl a náplň mé cesty. Proto Ježíš, až ho budou zatýkat, zastaví Petra svým „vrať svůj meč do pochvy“. Nezastaví ho proto, že by to Petr s tím mečem neuměl proti přesile, ale protože se projevil jako ten, kdo nerozumí Ježíšově cestě. Neboť Ježíšova cesta, jakožto cesta Syna – je cestou bezbrannosti. Stoprocentní. Ale stejně tak je stoprocentně naplněná důvěrou Otcí, důvěrou, že právě takhle to má smysl a budoucnost. A MY jsme – jako přátelé – zváni ho **následovat**:

Vybral jsem si vás za přátele, abyste z bezpečí, tepla a důvěrného sdílení tohoto večeřadla **vyšli ven** – a tam, venku **nesli ovoce**. Neboť – **jako tady ve večeřadle**, kolem tohoto ujištění o přátelství, **tak i venku**, v tom světě za zdí. Ve světě, kde se zrovna teď rozpíná nepřátelství, hrubá síla. Ve světě, který Ježíše zanedlouho semele. Tomu světu říká evangelista **kosmos**, a to je mj. i svět, který se dokáže sešikovat k velice nelidským, protibožským cílům. Tak jako když se vojska kremelského diktátora sešikovala – a vtrhla

na Ukrajinu. Ježíš si o takovém světě – takovém kosmu a jeho schopnostech nedělá iluze. Ale svůj život dává i jako znamení, že oběti takové nepřátelského kosmu nejsou jeho Otcí lhotejné, ale on je jim přítelem. A pak, že samotnému Otcí na tomhle světě a jeho obnově, proměně, jeho znovu-polidštění nepřestalo záležet. Že to ani s takovým světem nevzdává.

Proto teď, do toho momentálně tak nepřátelského světa, posílá Ježíš své učedníky. Vlastně – své přátele: TADY – máte nést ovoce. Jste mí přátelé, mé ratolesti, a tak nejste ze světa, z toho zdivočelého kosmu. Což neznamená z tohoto světa utíkat, stahovat se do večeřadel, církevních skleníků či krytů, do pokojíku srdce, ale **tady přijmout** sílu Ježíšova přátelství, mízu z tohoto kmene lásky, **sílu nezničitelnou ani tím zdivočelým světem** okolo. A odsud do toho světa **vyjít – a tam nést ovoce**. Tak se projevíte jako přátelé, kteří rozumějí mé věci, mému zápasu, lásce, která pokládá život za druhé.

K nám dnes z toho světa doléhají jen ozvěny násilí, bombardování, nebo pronásledování kriticky smýšlejících v Rusku. O to víc můžeme Kristovu lásku a jeho přátelství projevit těm, kdo před tím zdivočelým kosmem Putina režimu hledají bezpečí a úkryt v této zemi. O to víc můžem podpořit všechny, kdo Ukrajinu v jejím nerovném zápase hájí. Nemusíme si jen utíkat pro pohlazení na duši, která nechce nic vědět o zlu této války. Ježíš nás pohladil víc než dost – a teď je čas nést ovoce lásky.

A nepočítejte s tím, že vás budou s tou mou láskou vítat otevřenou náručí. Jako jsem narazil já, můžete narazit i vy. V tom evangeliu to Ježíš takhle říká, protože Jan (i další evangelisté) mají při psaní před očima své přátele, osočované, vyháněné a pronásledované jako škodlivou a leckde nenáviděnou menšinu. **MY dnes nenarážíme**, tak jako třeba před 7 lety v r. 2015 naráželi ti, kdo tehdy uprchlíkům projevovali kristovskou solidaritu. Anebo jako u rádobý pravověrných obránců hodnot údajně křesťanských narážejí ti, kdo se zastávají nejruznějších menšin. Každopádně, všem frustrovaným, všem, kdo se s láskou Kristova typu ocitli a ocitají jak nazí v trní – všem pomlouvaným, obětem polopravd a předsudků a pomluv – **slibuje Ježíš Zastánce**. Ducha Utěšitele. Advokáta chudých, zahanbovaných, hejtovaných a vnitřně zneklidněných svědků kristovské solidarity a pravdy. Nebojte, pošlu vám Parakléta, předivnou moc útěchy a zastání. Ujistění, že jako mí přátelé zápasíte o správnou věc. Zdroj síly uprostřed vyčerpání, který nepřeválcují ani tanky. Zdroj naděje, který nerozstřelí ani střely s plochou drahou letu. Zdroj lidskosti a soucitu – a důvěry, že pramenem soucitu a lidskosti není nikdo menší než nebeský Otec.

A nezapomeňte, jste moji přátelé. A když s přátelským porozuměním budete naslouchat těmto slovům, ten Duch Utěšitel odsud zcela jistě zavěje. Amen.

J 15,12-16,1 27.3.22 Salvátor (Judica)

Píseň 255,1 In: Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmi se mého sporu, dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem, před člověkem záłudným a podlým! Tys přece moje záštita, Bože. Proč zanevřel jsi na mě, proč stále chodit mám zármutkem sklíčen v sevření nepřítele? Sešli své světlo a svoji věrnost; ty ať mě vedou, ty ať mě přivedou k tvé svaté hoře, k přibytku tvému. Amen (Ps 43)

Píseň: 165

Modlitba

Svírají nás obrazy ničení a nelidskosti, náš Pane, dotírají otázky, kde se bere takovéhle zlo, ale toto jitro nás zve očekávat na tvé milosrdenství. Zdá se nám to až nepředstavitelné. Doléhá na nás, že v našem světě teď vítězí ohled na vlastní zájmy, předsudky, zlost, síla zbraní, cynismus nelítostného válečníka. Nechce se nám pálit si prsty, nechce se nám pořád poslouchat o nouzi, bezpráví a křivdách. Ale ty nás zveš slyšet hned v jitře o tvém milosrdenství - a proto nezavírat oči před nemilosrdnou všedností. Děkujeme, že proměňuješ náš pohled. Děkujeme, že vzbuzuješ očekávání tam, kde jsme propadli beznaději. Děkujeme, že nás vedeš k přátelství a solidaritě, i když se nám zdá, že zmůžou tak málo. Děkujeme za důvěru, že příběh přátelství a lásky prokazované ve tvém jménu je důležitější než všechna nenávisť tohoto světa. K očekávání této důvěry a naděje se upínáme. Daruj nám je, vždyť víš, jak to potřebujeme. Amen.

1. čtení 1Sa 18,1-4; 20,30-34.42

Píseň 404 (kytara)

kázání

Píseň EZ 469,1-3.9-11

ohlášení

přímluva (Kyrie)

Pane, Ježíšovo přátelství spojuje do společenství, kde padají hradby nepřátelství i zlost předsudků. Tebe prosíme za církev i tento sbor - ať roste přátelství navzdor všemu, co rozděljuje. Dej nám lásku, jež nepropadá předsudkům ani strachu. Vysvobod' nás od povrchnosti a nezájmu o druhé, ať nejsme leniví hledat odpověď na problémy našich dnů. **Pane smiluj se – Kyrie eleison** * Prosíme za křesťany, ať jsme připraveni k důslednému křesťanskému životu, k lásce, která nasadí vlastní kůži, i k sebekritickému vyznání a pokání. Prosíme o útěchu pro rodiny a děti těch, kdo se stali obětí vražedné nenávisť. Prosíme za oběti války na Ukrajině, za bezbranné v Mariupolu a dalších ostřelovaných městech. Prosíme i za nemocné a umírající, ať nezůstávají bez útěchy. **Pane smiluj se – Kyrie eleison** * Prosíme za ty, kdo proti tomuto chladnokrevnému vraždění bojují, i za ty, kdo v této zemi a v Evropě manifestují, křičí, že nechťejí válku, protestují proti ruským generálům, stojí při postižených, usilují o milosrdnější ovzduší ve společnosti. Prosíme i za ty, kdo se mají zastávat spravedlnosti, za soudce, policii, zákonodárce. Dávej jim k tomu odvahu a moudrost. **Pane smiluj se – Kyrie eleison** * Nevíme, Pane, jak prosit za ty, kdo jsou za takové nelidské násilí a takovou míru nespravedlnosti odpovědni. Věříme, že u tebe je skryta i moc, která pyšné vladaře svrhne z trůnu a ponížené povýší. Neotálej, neskrývej se, projev se jako zastánce bezbranných. **Pane smiluj se – Kyrie eleison**. Mnoho dalších problémů a lidských osudů a problémů tohoto světa nám osobně leží na srdci. Předkládáme je tedy v tiché modlitbě: "....." **Pane smiluj se – Kyrie eleison**. Vyslyš nás, když se jako přátelé tvého Syna modlíme:

Otče náš

Poslání 1K 13,5-7

Požehnání

Pokoj zanechávám vám, pokoj můj dávám vám; ne jako svět dává, já dávám vám. Nermuť se srdce vaše, ani nestrachuj.

Amen Píseň 406